

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool 'De Evenaar' te Antwerpen

	Hoofdstructuur	bao
	Instellingsnummer	6163
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		Jan VAN DER LINDEN
adres		Constitutiestraat 61 - 2060 ANTWERPEN 6
telefoon		03-236.27.95
fax		03-235.45.70
e-mail		basis.constitutiestraat@stad.antwerpen.be
website/URL		www.de-evenaar.be
	Bestuur van de instelling	128728 - AGB Stedelijk Onderwijs Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 15 - 2000 ANTWERPEN 1
	Scholengemeenschap	119677 - Noord 1 te ANTWERPEN 6
adres		Offerandestraat 60 - 2060 ANTWERPEN 6
	CLB	114215 - Stedelijk CLB Antwerpen te ANTWERPEN 1
adres		Lange Gasthuisstraat 24 - 2000 ANTWERPEN 1
Dagen van het doorlichtingsbezoek		16/09/2011, 19/09/2011, 20/09/2011, 22/09/2011
Einddatum van het doorlichtingsbezoek		22/09/2011
Datum bespreking verslag met de instelling		05/10/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Paul Vanhaute
	Teamleden	Ingrid Van Peel Béatrice Coopman

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	8
3.3 Lager onderwijs: Nederlands	9
3.4 Lager onderwijs: muzische vorming	10
4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	11
4.1 Curriculum	11
4.2 Begeleiding	12
5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
6.1 Wat doet de school goed?	14
6.2 Wat kan de school verbeteren?	15
6.3 Wat moet de school verbeteren?	15
7. ADVIES	16
8. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of ze op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of ze zelfstandig de tekorten kan remediëren.

Het advies in dit verslag heeft betrekking op alle erkenningsvoorwaarden uitgezonderd de voorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 vindt de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle op bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne resulteert in een afzonderlijk verslag. Alle verslagen worden gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie de onderwijsdoelstellingen en de procesindicatoren of -variabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens het doorlichtingsbezoek.

Tijdens het doorlichtingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag vangt aan met een voor het brede publiek toegankelijke samenvatting. Het vervolgt met een beschrijving van de doorlichtingsfocus.

Tijdens een doorlichting zoeken de onderwijsinspecteurs een antwoord op drie onderzoeksvragen:

- In welke mate voldoet de instelling aan de onderwijsdoelstellingen? (het erkenningsonderzoek)
- In welke mate onderzoekt en bewaakt de instelling op een systematische manier de kwaliteit van de processen zodat deze bijdragen tot het bereiken/nastreven van de onderwijsdoelstellingen? (het kwaliteitsonderzoek)
- Is er in de instelling een algemeen beleid dat het mogelijk maakt om zelfstandig tekorten weg te werken? (het onderzoek 'algemeen beleid')

In drie hoofdstukken geeft de onderwijsinspectie een antwoord op deze vragen.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Om de kwaliteit van de processen in kaart te brengen gebruikt de onderwijsinspectie een kwaliteitswijzer. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de instelling bij haar activiteiten aandacht heeft voor

- doelgerichtheid: welke doelen stelt de instelling voorop?
- ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de instelling om efficiënt en doelgericht te werken?
- doeltreffendheid: worden de doelen bereikt en gaat de instelling dit na?
- ontwikkeling: heeft de instelling aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

Meer informatie over de kwaliteitswijzer vindt u eveneens op www.onderwijsinspectie.be.

Wat de instelling goed doet, wat de instelling kan verbeteren en wat de instelling moet verbeteren komt aan bod bij 'Sterktes en zwaktes van de instelling'.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de instelling de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en/of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Gemeentelijke Basisschool 'De Evenaar' is gelegen in een multiculturele buurt van Antwerpen. Het team onderschrijft het pedagogisch project van 'Lerende Stad' Antwerpen en legt eigen accenten. Deze school slaagt er recent in om een vernieuwde instroom te krijgen, onder meer door de buurtwerking en een schooloverstijgend project. Zo zijn hun leerlingen meer en meer een weerspiegeling van de buurtpopulatie, vooralsnog in de kleuterafdeling.

Het team toont met resultaten van schoolinterne en –externe testen aan dat zij op het einde van het zesde leerjaar voor het leergebied Nederlands resultaten behaalt die boven het gemiddelde van de referentiegroep scoren. In de kleuterafdeling geven de gestandaardiseerde testen een beeld van de leerwinst. In de lagere afdeling scoren de leerlingen goed voor spreken, schrijven en vooral voor lezen. Het team investeerde sterk in het technisch leesondericht, met effect. Het merendeel van de leraren doet inspanningen om hun taalaanbod te versterken. In sommige groepen zijn de communicatieve kansen voor de kinderen beperkt. De rapporten geven een duidelijk en uitgebreid beeld van het kennen en kunnen van de leerlingen, ook voor het leergebied Nederlands.

De school heeft nog geen visie op muzische vorming. Het team beseft dat dit leergebied heel belangrijk is in het kader van de brede vorming en talentontwikkeling. Er is geen doorgaande lijn. De leerplannen vormen nog onvoldoende de basis om het aanbod doelmatig aan te pakken. In de kleuterafdeling is het aanbod geïntegreerd en komen de verschillende domeinen aan bod. In de lagere afdeling staat het team aan het begin van een ontwikkelingstraject voor muzische vorming. Een aantal leraren ontwikkelde waardevolle initiatieven, soms klasdoorbrekend en op schoolniveau. Nascholing en overleg voor dit leergebied zijn beperkt. Muzische vorming voldoet nog niet. Het team zegt bereid te zijn om dit leergebied grondig en snel te implementeren. Ondernomen acties en resultaten kunnen als inspiratiebron dienen om op verder te bouwen.

Het team van 'De Evenaar' werkte een zorgvisie uit waarbij de klasleraar de spilfiguur is in de zorgwerking. Het welbevinden van de kinderen staat voorop. Het zorgteam stuurt de werking mee. De leraren leggen alle observatie- en toetsgegevens vast in een overzichtelijk kindvolgsysteem. Dit vormt de basis voor structurele overlegmomenten. Het schoolteam wil voortdurend de lat hoog leggen. De leerachterstand in deze school is echter hoog en de resultaten van de oud-leerlingen in de secundaire school geven aan dat nog een belangrijke groep kinderen geen succes ervaart. Leraren en zorgleraren beseffen dat ze kinderen nog sterker en efficiënter moeten begeleiden en uitdagen op hun eigen ontwikkelingsniveau. Het team heeft al wel stappen ondernomen om het aanbod voor hun schoolpopulatie te optimaliseren en om de samenhang tussen de verschillende leerjaren te versterken. Kinderen krijgen in de meeste klassen veel kansen om samen te leren binnen allerlei interactieve werkvormen. Leraren hebben oog voor de sociale vaardigheden en leren leren. De leerlingen krijgen veel bewegingskansen binnen en buiten de lessen. Het zwemondericht geeft nog niet de gewenste resultaten.

De school kende turbulente tijden met een groot leraren- en directieverloop, maar er is nu stabiliteit. Het huidige leiderschap bracht rust in de school door het vooropstellen van

duidelijke doelen en verwachtingen. De directeur is bereikbaar en heeft een groot vertrouwen in zijn leraren. Het team betreft ook ouders en leerlingen bij het schoolbeleid. Zo is er meer ruimte gekomen om samen school te maken. Er kwam een gezamenlijk reflectieproces op gang om aan de vele en noodzakelijke pedagogisch-didactische vernieuwingen te werken. Het team maakt gebruik van interne en externe expertise. De school kent de eigen prioriteiten, maar werkt ze vooralsnog niet transparant uit op langere termijn. Een betere informatiedoorstroming en besluitvorming kunnen deze acties versterken. De inspectie gelooft er in dat het team, vanuit een sterk beleid, samen dit engagement waar kan maken, ook voor muzische vorming. Zij geeft het team van 'De Evenaar' alle vertrouwen om op deze weg verder te gaan.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

De resultaten van de controle op de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

muzische vorming

Lager onderwijs

Nederlands

muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Logistiek

Welzijn

Veiligheid

Gezondheid en hygiëne

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS- VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op:

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- Taalontwikkeling is een belangrijke pijler in de kleuterafdeling. De school werkt aan een vernieuwde visie. Dit is volgens de leraren noodzakelijk door de instroom van kinderen met andere leerlingenkenmerken, dankzij een netoverschrijdend project. De buurtbewoners worden aangesproken om hun kinderen naar de nabije school te brengen. De populatie in de kleuterafdeling is nu meer en meer een weerspiegeling van de buurt.
- Een gestandaardiseerde test geeft een duidelijk beeld van de taalontwikkeling van de kinderen. Leraren tonen aan dat er leerwinst is bij de oudste kleuters. Zij observeren de kinderen voortdurend en nemen de vaststellingen op in een elektronisch kindvolgsysteem. Om de beginsituatie te meten nemen de leraren van het eerste leerjaar genormeerde testen af. Hieruit blijkt dat er nog hiaten zijn in het aanbod van de leesvoorwaarden. Zij communiceren dit met hun collega's van de kleuterafdeling. Er zijn een aantal acties ondernomen om hieraan te werken.
- Er is nog een groot percentage zittenblijvers, ook in het eerste leerjaar. Het is niet duidelijk in welke mate het kleuterteam zicht heeft op de verwachtingen van de lagere afdeling ten aanzien van het leergebied Nederlands.
- De planning van de klaswerking voor initiatie Nederlandse taal wordt op schoolniveau gecoördineerd. Er zijn richtlijnen opgenomen in het schoolwerkplan en er is vanuit het interne beleid opvolging en sturing.
- De leraren van de kleuterafdeling sturen hun thematisch aanbod planmatig. Zij formuleren vooralsnog dominante doelstellingen. Voor sommige leergebieden bewaken zij het aanbod. De leraren reflecteren over voorstellen om deze planning meer doelmatiger te maken om zo de volledigheid van het aanbod beter te kunnen bewaken. Het team krijgt hiervoor recent ondersteuning van de pedagogische begeleiding.
- De leraren grijpen kansen om het taalniveau van de kleuters te verbeteren door een adequate organisatie via allerlei activiteiten, materialen en werkvormen. Vanuit een ontwikkelingsgerichte visie is er veel ruimte voor experimenteren en exploreren. Leraren verrijken de hoeken. Sommige klassen voorzien een gradatie in het aanbod, onder meer door het werken met een keuzebord. Toch laten sommige leraren nog kansen onbenut om het aanbod zo veel mogelijk te linken aan taal. Als reden hiervoor geven de leraren aan dat ze de documenten en afspraken rond schoolinstructietaal, begrippenlijsten en streefwoordenschat terug moeten herbekijken. Het is niet duidelijk welke criteria de leraren gebruiken om de noodzakelijke woordenschatverrijking aan te bieden, rekening houdend met de leerlingenkenmerken van de kleuters.
- Uit de observaties blijkt dat in enkele groepen minder aandacht is voor 'de ontluikende geletterdheid' zoals aangegeven in het leerplan.
- Er is op schoolniveau aandacht voor de coördinatie van de zorgverlening in de kleuterafdeling. De leraren zijn de eerste verantwoordelijken voor de zorgbegeleiding. De zorgleraren hebben aandacht voor de kinderen met een taalachterstand. Zij ondersteunen de kinderen, vaak klasextern in heterogene groepen. Voor de peuters kiest de school er voor om ze in kleinere groepen te verdelen. Zo zeggen de leraren sneller en meer taal te kunnen uitlokken. Het team zet enkele lestijden voor het gelijke kansenbeleid niet efficiënt in, onder meer door lestijden voor zwem- en eetactiviteiten te gebruiken.

- De leraren van de 'Evenaar' ervaren diversiteit als een rijkdom. Uit gesprekken en observaties blijkt dat ze deze thematiek nog te weinig aanwenden.
- De communicatie met ouders loopt vlot. Ouders komen dagelijks in de klasomgeving. Het team gebruikt pictogrammen voor de briefwisseling. Op ouderavonden en wanneer het nodig is zorgen tolken voor de vertaling.
- Er is voortdurend overleg tussen de leraren van de kleuterafdeling, vaak informeel en overwegend gericht op het organisatorische. In principe is één lestijd zorgoverleg om de drie weken ingeroosterd. Uit de gesprekken blijkt dat deze als zeer ondersteunend voor de klaspraktijk wordt ervaren. Binnen het team is een grote openheid. De nascholing is nog te vrijblijvend, onder meer voor dit leergebied, om verder expertise uit te bouwen.

3.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Motivering

- De school heeft voor muzische vorming nog geen visie uitgewerkt op schoolniveau en heeft de leerplannen nog niet geïmplementeerd. Er is nog geen gemeenschappelijke strategie om hieraan te werken.
- Het team van de kleuterafdeling beseft dat muzische vorming voor hun schoolpopulatie heel belangrijk is in het kader van brede vorming en talentontwikkeling. De leraren bewaken de evenwichtigheid van het aanbod via een selectie van doelen. De leerlijnen zijn beschikbaar. Het gebruik van een doelenlijst van de schooleigen begeleidingsdienst zal dit voortdurend proces verfijnen.
- Het aanbod voor muzische vorming is geïntegreerd en sluit aan bij de thema's. De kleuterleraren leggen expliciet verbanden tussen de inhoud van de verschillende leergebieden. Niet altijd even doelbewust stimuleren zij via muzische activiteiten de taalontwikkeling van de kleuters.
- De toonmomenten, het schoolfeest en muzische projecten uit het verleden inspireren het team om hun aanbod te verrijken.
- Kleuters krijgen kansen om te experimenteren, te exploreren, te ontdekken en plezier te beleven bij het muzisch proces. De kleuterleraren tonen aan dat zij oog hebben om de kinderen persoonlijke en authentieke creaties te laten maken.
- In enkele klassen gebruiken de leraren een keuzebord om het muzisch aanbod in de hoeken te sturen. Hierbij is er oog om de motorische ontwikkeling van kleuters die het nodig hebben gericht te ondersteunen. Leraren nemen observaties op in het digitale kindvolgsysteem. Deze observaties dienen mee als basis voor oudercontacten.
- Muziek, drama en bewegen komen ruim aan bod. Leraren zingen liederen, spelen poppenkast en kleuters mogen zich inleven in allerlei personages. De kleuters krijgen kansen om zich expressief uit te leven bij dansmomenten. Het team kan volgens een aantal leraren het domein media nog sterker uitwerken, onder meer door kinderen doelmatiger te laten omgaan met audiovisuele middelen. De link met taal is hierbij onontbeerlijk.
- Het beleid zorgt voor voorwaarden en diverse materialen zoals knutselmateriaal en instrumenten, om de muzische ontwikkelingsdoelen te kunnen nastreven.
- In de kleuterafdeling is er voldoende aandacht om zich bij te scholen voor muzische vorming. Het overleg met focus op gezamenlijke doelen en activiteiten kan volgens het team nog wel worden geïntensifieerd.

3.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Motivering

- De output voor het leergebied Nederlands op het einde van het zesde leerjaar toont resultaten die boven het gemiddelde van de referentiegroep liggen op de koepelgebonden eindtoetsen. Voor spreken, schrijven en lezen scoren de leerlingen zelfs boven het Vlaams gemiddelde.
- Nederlands is een van de elementen die het team bespreekt in de deliberatieprocedure voor de toekenning van de getuigschriften. Alle leraren van de school zijn bij deze procedure betrokken. De leraren stellen dat de leerlingen die de eindmeet van het zesde leerjaar bereiken en doorstromen naar het secundair onderwijs goede resultaten behalen, maar de outputgegevens van de secundaire scholen geven aan dat er nog een belangrijk percentage leerlingen in het 'watervalsysteem' terecht komt.
- De interne evaluatie toonde aan dat het schoolteam voor technisch lezen stappen moest ondernemen. De school heeft voor het leesonderwijs sterk geïnvesteerd in tijd, middelen en mankracht. Er is effect, de gestandaardiseerde testen geven leerwinst voor lezen. De school heeft veel boeken en materialen om het leesniveau te verhogen en het leesplezier te vergroten. Het team stimuleert de ouders om de kinderen te helpen bij het lezen. Voor begrijpend lezen dient het team volgens de leraren nog stappen te zetten.
- Er is nog geen uitgeschreven visie voor het talenbeleid ook al heeft de school in het verleden al grondig nagedacht over het onderwijsaanbod voor het leergebied Nederlands. De leraren gebruiken een onderwijsleerpakket consequent, maar beseffen dat de inhoud verder gaan dan wat de leerplannen van hen verwachten. Daarom ontwikkelde het team een schooleigen instrument om gebruik makend van het leerplan basis- van uitbreidingsleerstof te scheiden. Doel is de leerstof te beperken tot basisleerstof door het selecteren van prioritaire doelen. Deze oefening is zeer zinvol maar nog niet afgerond. Hieraan gekoppeld hebben de leraren een collegiale consultatie in de eigen klaslokalen georganiseerd. De verticale lijn optimaliseren, ook voor de verrijking van de klaswanden, is nog een werkpunt.
- De klaspraktijk in de meeste groepen toont aan dat de leraren oog hebben voor interactief leren. Zij geven de kinderen spreekkansen en benutten hiervoor coöperatieve werkvormen in een veilig klasklimaat. In enkele groepen overheerst nog het frontaal onderwijs.
- De leerlingen krijgen inspraak in deze school. De klassikale voorbereidingsmomenten en de leerlingenraad zorgen voor heel wat spreek- en luisterkansen.
- Op schoolniveau is de zorgwerking voor ondersteuning van het taalaanbod nog niet optimaal. Er zijn merkbare verschillen. In sommige groepen verloopt de informatiedoorstroming in functie van de additionele hulp kwaliteitsvol. De taalondersteuning gebeurt hier handelingsplanmatig. In andere groepen is er nauwelijks overleg. De leraren weten dat zij als eerste verantwoordelijk zijn voor de zorg.
- Kinderen met een leerstoornis voor taal krijgen individuele trajecten, ondersteuning met ICT-middelen en een aangepaste evaluatie.
- De rapporten geven een uitgebreid beeld van de vooropgezette doelen en de leerwinst. De school heeft oog om bij de communicatie naar de ouders begrijpbare taal te gebruiken en werkt aan een systeem met pictogrammen.
- Het team volgt de maatschappelijke ontwikkelingen op de voet, onder meer voor het nieuwe leerplan taalbeschouwing, maar heeft deze nog niet geïmplementeerd in de klaspraktijk. De individuele nascholing voor het leergebied Nederlands is nog beperkt. Er is wel behoorlijk wat overleg op school.

3.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet niet

Motivering

- Er is nog geen visie voor het leergebied muzische vorming op deze school. Het team gebruikt de eindtermen en/of leerplandoelen niet of nauwelijks om het aanbod doelgericht en rijk in te vullen. Er is nog geen doorgaande lijn en in verschillende groepen is het aanbod nog beperkt tot vooral muziek en beeld.
- De leraren beseffen dat de school aan het begin staat van een ontwikkelingstraject voor muzische vorming. Er is op schoolniveau geen planning, geen overzicht, alles gebeurt in de meeste groepen vanuit ervaring en aanvoelen. Een aantal leraren kijkt er naar uit om dit leergebied aan te pakken. Het werd in het verleden telkens weer vooruitgeschoven. Het beleid heeft er voor gekozen om andere prioriteiten voorrang te geven, hoewel de leraren beseffen dat dit leergebied in deze context zeer belangrijk is voor de brede (en talent)ontwikkeling van de kinderen.
- Een aantal leraren ontwikkelde wel al waardevolle initiatieven voor muzische vorming, vaak gekoppeld aan andere leergebieden in een horizontale samenhang. Zo waren de externe, koepelgebonden testen het knipperlicht om voor dit leergebied gerichte acties te ondernemen. In sommige groepen zijn er klasdoorbrekende activiteiten waar alle domeinen doelbewust aan bod komen. Dit aanbod is rijk, divers en uitdagend. Ook in andere groepen mogen kinderen experimenteren en exploreren.
- Een aantal bijgewoonde activiteiten, resultaten van muzisch werk en de observaties van het muzisch proces getuigen dat sommige leraren sterk oog hebben voor dit leergebied. Ze trachten de talenten van de kinderen boven te halen. Het overleg en de communicatie hierover aan elkaar zijn nog te beperkt.
- Bij het begin van de activiteiten geven sommige leraren bewegingstussendoortjes vanuit een methode om het concentratievermogen van de kinderen te stimuleren.
- Het beleid zorgt voor voldoende middelen om de doelen te kunnen realiseren.
- Een aantal groepen maakt culturele uitstappen, bij anderen is dit zeer beperkt. De verwerking hiervan is divers.
- De rapportering geeft in een aantal groepen al een beeld van de bereikte 'eigen' doelen en focust op de talenten van de kinderen, zonder cijfers.
- De ouders krijgen kansen om muzische activiteiten bij te wonen zoals bij het schoolfeest. De school heeft een zangkoor dat zijn kunnen toont, onder meer tijdens muzische activiteiten bij de trimesterafsluiting.

4. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert het volgende op:

4.1 Curriculum

4.1.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Motivering

- Het team optimaliseerde de onderwijstijd. Leraren zijn er zich van bewust dat al hun leerlingen een ruim en harmonisch aanbod moeten krijgen.
- De leraren in de kleuterafdeling bieden de kinderen veel ontwikkelingskansen. Zij verrijken de hoeken, hanteren een interactieve lesstijl en hebben oog voor woordenschatverrijking. Zij gebruiken materialen en methodes om hun klaspraktijk te sturen en om ideeën uit te halen. Zij zeggen dat ze hun aanbod zullen moeten herbekijken door de vernieuwde instroom.
- De leraren van de lagere afdeling gebruiken voor de leergebieden Nederlands, wiskunde, Frans en wereldoriëntatie onderwijsleerpakketten. Het team maakt op dit ogenblik de oefening met een schooleigen instrument om de prioritaire doelen te selecteren. Zo krijgt het team zicht of het aanbod voldoende afgestemd is op de leerlijnen uit het leerplan. De doorloopbezoeken hebben tot doel de doorstroming te garanderen.
- Het muzische onderwijsaanbod is nog niet dekkend. Toch beseft het team dat dit essentieel is in het kader van talentontwikkeling en het aanbieden van een breed aanbod.
- De vorige jaren heeft het team gewerkt rond een gezondheidsbeleid, dit leeft in de school via allerlei activiteiten.
- De meeste leraren hanteren een interactieve onderwijsstijl. Actief leren is in deze school in de meeste groepen aanwezig. Hier krijgen kinderen alle kansen om coöperatief te leren via allerlei werkvormen. De betrokkenheid van de leerlingen is groot.
- Voor sociale vaardigheden is er een duidelijke lijn doorheen de school vanuit een methode rond relatiewijzen. Voor leren leren zijn er strategieën afgesproken.
- De leraren lichamelijke opvoeding geven een ruim aanbod om de kinderen bewegingskansen te geven. De degelijke planning geeft aan dat ze alle doelen nastreven binnen de lessen. Kinderen kunnen deelnemen aan middag- en buitenschoolse activiteiten. Het aanbod voor zwemmen voldoet niet, waardoor een belangrijk aantal leerlingen niet de eindtermen behalen. De school stuurt dit schooljaar bij.
- De elektronische (smart)borden geven heel wat kansen om het aanbod rijk te brengen. In een aantal klassen gebruiken de leraren de computers doelgericht. Soms lopen verouderde toestellen vast op nieuwe software.
- Af en toe werken leraren een school- of klasdoorbrekend project uit. De leraren geven aan dat de aandacht voor interculturaliteit hierbij nog bewuster in beeld mag komen.
- Het overleg met de collega's van de scholengemeenschap, met organisaties en scholen uit de buurt heeft invloed op het aanbod. Het team reflecteert frequent over de invulling van een gepast aanbod voor deze schoolpopulatie. Zij krijgen hierbij regelmatig ondersteuning van de pedagogische begeleider.

4.2 Begeleiding

4.2.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ontwikkeling.

Motivering

- De schoolvisie stelt dat het team voortdurend 'de lat hoog' wil leggen. Door te focussen op een geïntegreerde zorg, waarbij de titularis spilfiguur is voor de ondersteuning in de eigen groep, legt het team de verantwoordelijkheid voor de zorg bij de klasleraar. De school heeft aandacht voor metingen en legt belangrijke accenten bij het socio-emotionele, de diversiteit, het talenbeleid en de ouderparticipatie.
- Het sociaal-emotioneel welbevinden van alle kinderen staat voorop. Door het werken met een methode voor relatiewijzen, een pestcontract en participatie aan het beleid via de leerlingenraad (Evenaarsbabbel) vergroot de interactie en de betrokkenheid van de kinderen. Er heerst een positief leefklimaat in de school.
- De school telt een hoog percentage zittenblijvers voor bijna alle leerjaren en een belangrijke uitstroom in de tweede graad. De attesten in het eerste jaar van het secundaire onderwijs geven aan dat een belangrijk aantal kinderen geen succeservaring heeft in het eerste jaar in hun nieuwe school. Het team zegt haar aandeel hierin verder te onderzoeken.
- De leerachterstand is in deze school hoog, vergeleken met haar eigen referentiegroep. De school hanteert eigen criteria om kinderen te laten overgaan naar een hoger leerjaar. De vraag kan gesteld worden of het zittenblijversprotocol niet te streng is en in conflict komt met de visie van het eigen schoolbestuur. 'De lat hoog leggen' mag niet betekenen dat de kinderen minder kansen krijgen om de doelen te bereiken. Het mag wel wijzen op het uitdagen van de kinderen in hun naaste ontwikkeling. Uit gesprekken blijkt dat de meeste leraren binnen hun zorgbeleid hier nog bewuster mee kunnen omgaan.
- De school hecht veel belang aan het opvolgen van de kinderen. Dit doet ze aan de hand van effectmetingen en het in kaart brengen van de beginsituatie. De informatiedoorstroming naar een volgende groep gebeurt door informeel overleg en een overgangsbespreking. Hierbij gaat veel aandacht naar de GOK- en zorgleerlingen. Er zijn volgens leraren nog groeikansen op het vlak van het efficiënt verder uitbouwen van gedane zorgacties.
- Het elektronisch kindvolgsysteem geeft een goed beeld van het kennen en kunnen van de leerlingen en leidt tot een degelijk en uitgebreid kindrapport in de lagere afdeling.
- De school genereert een groot aantal lestijden voor gelijke onderwijskansen (GOK). Het team koos bij de laatste cyclus voor de thema's 'taalvaardigheid' en 'doorstroming en oriëntering'. De doelen en acties in dit plan zijn er mee op gericht om de inhaalbeweging van de leergebieden te realiseren, wat in de context van een nieuw beleid te begrijpen is. Het team stelde als doel om een schooleigen instrument te ontwikkelen voor de leergebieden wereldoriëntatie, Nederlands en wiskunde. Het team wil bij de volgende planning sterker focussen op de zorgdoelen en de zorgorganisatie, vooral om de taal- en leerachterstand van een aantal kinderen weg te werken.
- De zorgcoördinatie is er op gericht om vooral op leraren- en schoolniveau te ondersteunen, maar indien nodig ook voor begeleiding van kinderen met socio-emotionele problemen. De ouders hebben een aanspreekpunt, indien nodig met een tolk. Er is overleg en er zijn contacten met de zorgcoördinatoren uit de scholengemeenschap.
- In het zorgoverleg bespreken de klasleraren en het zorgteam de noden van de kinderen op filtermomenten. Nadien volgt een multidisciplinair overleg. De

zorgcoördinatie stimuleert de leraren om voorbereid naar dit gesprek te komen. Op dit overleg maken de participanten concrete afspraken.

- De additionele ondersteuning van de kinderen in de klas is vaak nog te weinig doelmatig georganiseerd. Binnen de zorgplanning, in combinatie met de lestijden schoolopdracht, is het gebruik van de onderwijstijd tussen vergadermomenten, vrije uren en kindgebonden uren nog niet evenwichtig uitgebouwd. Zo missen leerlingen, ook in de kleuterafdeling, een aantal zorglestijden waar ze recht op hebben. In veel groepen leidt het overleg tot ondersteuning in gehalveerde, heterogene groepen.
- Kinderen met ontwikkelings- of gedragsstoornissen krijgen een aangepaste ondersteuning en evaluatie. De school vangt kinderen op vanuit het buitengewoon onderwijs in een gon-project (geïntegreerd onderwijs).
- Het beleid zorgt voor voldoende middelen om de zorgwerking te kunnen sturen en uit te voeren.
- Op de ouderavonden en bij tussentijdse gesprekken blijven de ouders op de hoogte van de zorgondersteuning van hun kinderen. De ouders krijgen informatie en mogen mee nadenken over de schooldoelen en visie in het oudercomité en bij de moedergroepen.

5. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De 'Evenaar' heeft een duidelijk uitgeschreven schoolvisie en onderschrijft het pedagogisch project van Lerende Stad Antwerpen. Samen met de buurtwerking en een schooloverstijgend project tracht het team stappen te nemen om, vooralsnog in de kleuterafdeling, een weerspiegeling van de buurtpopulatie te worden.
- De school kende turbulente tijden met een groot leraren- en directieverloop, maar er is nu duidelijk stabiliteit gekomen. Het huidige leiderschap bracht rust in de school, zette duidelijke doelen en wensen voorop en is bekommerd voor het welbevinden van het team. De directeur heeft een groot vertrouwen in zijn leraren. Zo is er meer ruimte gekomen om samen school te maken. Er kwam een proces op gang om samen te reflecteren en aan de vele en noodzakelijke pedagogisch-didactische vernieuwingen te werken. Dit geeft voor leraren een grote druk, maar de meeste teamleden zeggen dat de inhaalbeweging noodzakelijk is vanuit een gemeenschappelijk verantwoordelijkheidsgevoel. De verwachtingen naar het engagement zijn duidelijk.
- Er is een ondersteunend netwerk. Het kernteam en de werkgroepen werken zowel pedagogisch-didactisch als organisatorisch.
- Het intern leiderschap is zeer betrokken bij de uitbouw van de schoolwerking. De directeur is gemotiveerd, betrokken en luisterbereid. Hij is toegankelijk en democratisch. De directie zorgt voor de werkcondities van leraren en leerlingen door een goede materiële omkadering en een degelijk onderhouden infrastructuur.
- Het intern leiderschap houdt de vinger op de pols door klasbezoeken, evaluatie- en functioneringsgesprekken. Door een aantal doorloopbezoeken te organiseren met het ganse team tracht hij de verticale lijn in beeld te brengen om de continuïteit te verhogen.
- De zorgcoördinator reflecteert met de leraren, onder meer bij een enquête over welbevinden. Het zorgteam stuurt het GOK-beleid (gelijke onderwijskansen). De school koos voor de thema's taalvaardigheid en doorstroming en oriëntering. Voor elke klas of graad is er een zorgleraar die de titularis vraaggestuurd ondersteunt. De gekozen doelen zijn gekozen in functie van de pedagogisch-didactische prioriteiten en sluiten niet steeds aan bij de echte zorgdoelen voor de problematiek, zoals leer- en taalachterstand.
- De school zet hoog in op talenbeleid, onder andere binnen het gelijke kansenonderwijs. Het team wil al de acties die reeds gebeuren stroomlijnen in een visie en een beleidsplan.

- De school heeft een zelfevaluerend vermogen. Het team verzamelt en analyseert samen outputgegevens van interne en externe evaluaties om zijn werking bij te sturen.
- De school doet grote inspanningen om de ouders te betrekken bij het schoolleven, het onderwijsgebeuren en het beleid. Zij wil de individuele betrokkenheid van de ouders stimuleren via acties en samenwerkingsverbanden. De leerlingen mogen participeren in het beleid via de 'Evenaarsbabbel' (leerlingenraad).
- De besluitvorming tijdens de personeelsvergaderingen laat soms lang op zich wachten. Leraren geven aan dat de informatiedoorstroming vlotter kan verlopen.
- Er is een intense samenwerking met de scholengemeenschap om beleidskundige zaken te sturen. De school laat zich sinds enkele jaren ondersteunen door de pedagogische begeleiding.
- Er is nog geen transparant prioriteiten- en nascholingsplan op langere termijn. Het beleid moedigt leraren aan om, vooral op eigen initiatief en volgens eigen noden en interesses, gevarieerde nascholingen te volgen.
- De leraren geven aan dat de school nog kansen kan grijpen om zich verder te profileren in de buurt en uit te klaren waarin deze school 'De Evenaar' zo uniek is.

6. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- In de kleuterafdeling streeft het team de ontwikkelingsdoelen voor de leergebieden Nederlands en muzische vorming op een geïntegreerde wijze na.
- De inspanningen voor technisch lezen in de lagere afdeling hebben resultaat.
- De output voor het leergebied Nederlands op het einde van de lagere afdeling voldoet.
- De leerlingenbetrokkenheid draagt bij tot het welbevinden van de kinderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het kindvolgsysteem en de rapporten geven een duidelijk en divers beeld van de kinderen.
- Het team zorgt voor een stimulerend pedagogisch klimaat.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Het intern beleid wordt als democratisch ervaren. Er is een ondersteunend netwerk uitgebouwd.
- De school neemt waardevolle initiatieven om de communicatie en samenwerking met ouders te verzorgen.
- De school maakt gebruik van interne en externe expertise.
- De school heeft een zelfevaluerend vermogen.
- De school werkt met ondersteuning van de pedagogische begeleiding aan visieontwikkeling en onderwijsinnovaties binnen een open en samen gedragen beleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De school kan een taalbeleid ontwikkelen om zo de taal- en leerachterstand te beperken.
- Het team kan door de implementatie van het leergebied muzische vorming het aanbod verrijken, met aandacht voor talentontwikkeling.
- In de kleuterafdeling kan de planning van het aanbod doelgerichter worden uitgebouwd.
- Het taalverwervingsproces van de kleuters kan nog bewuster gestimuleerd worden vanuit een verrijkt onderwijsaanbod.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school kan het zittenblijversprotocol herbekijken en het kind benaderen vanuit de zone van de naaste ontwikkeling.
- De school kan het zorgbeleid, vooral naar planning en organisatie, gericht uitwerken en de additionele lestijden doelmatiger invullen en benutten.
- De school kan het onderwijsaanbod afstemmen op het doelpubliek door de oefening verder te maken om prioritaire doelen te selecteren, gericht op een aanbod van basisleerstof. Hierbij dient het team gebruik te maken van de leerplannen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De besluitvorming tijdens formele overlegmomenten en de informatiedoorstroming kunnen efficiënter verlopen.
- De school kan voorzien in een transparant prioriteiten- en nascholingsplan.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

7. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor kleuteronderwijs en lager onderwijs.

8. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Paul Vanhaute

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: